

Raadsvergadering d.d. : 21 december 2023

Afdeling : Bedrijfsvoering

Portefeuillehouder : Wethouder S.C.A. Luijten

Onderwerp : Vaststellen belastingverordeningen 2024

Betreffend onderdeel : Paragraaf Lokale Heffingen
programmabegroting

Samenvatting

Om rechtmatige inning van belasting mogelijk te maken moet de raad verordeningen vaststellen. Dit wordt jaarlijks gedaan. Het doel is dit met onderhavig voorstel te effectueren. Belastingen stijgen met minimaal 4,77%, conform de landelijke indexaties loon-en prijsontwikkelingen (imoc en CEP) in de programmabegroting 2024-2027. Uitzondering hierop is de Onroerende Zaakbelastingen: deze stijgt met 7,94% over twee jaar (2023-2024). Dit betreft een indexatie in 2024 van 4,77% en de doorwerking van de indexatie jaarschijf 2023 van 3,17%. Conform het aangenomen amendement bij de programmabegroting 2023-2026 wordt deze indexatie in jaarschijf 2024 wel opgenomen.

Inleiding

Om rechtmatige inning van belasting mogelijk te maken moet de raad jaarlijks verordeningen vaststellen. Het doel is dit met onderhavig voorstel te effectueren.

Het beleid ten aanzien van lokale heffingen is gebaseerd op de landelijke indexaties loon-en prijsontwikkelingen (imoc en CEP) zoals opgenomen in de vastgestelde programmabegroting 2024-2027:

- a. Voor de rechten (rioolheffing, afvalstoffenheffing en reinigingsrecht) is uitgegaan van 100% kostendekking;
- b. De OZB wordt verhoogd met 7,94% over twee jaar (2023-2024). Dit betreft een indexatie in 2024 van 4,77% en de doorwerking van de indexatie jaarschijf 2023 van 3,17%. Conform het aangenomen amendement bij de programmabegroting 2023-2026 wordt deze indexatie in jaarschijf 2024 wel opgenomen.
- c. De overige belastingen stijgen minimaal met 4,77%;
- d. Pachten en erfpachten zijn bepaald op grond van de 'Notitie erfpachtbeleid 2012' en 'Nota Pachtbeleid 2007'.

Advies

Instemmen met bijgevoegd raadsvoorstel en concept raadsbesluit en hiermee de raad voorstellen om:

- 1) De volgende belastingverordeningen vast te stellen:
 - a. Verordening op de heffing en invordering van leges 2024;
 - b. Verordening op de heffing en invordering van onroerende zaakbelastingen 2024;
 - c. Verordening op de heffing en invordering van forensenbelasting 2024;
 - d. Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2024;
 - e. Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2024;
 - f. Verordening op de heffing en invordering van aansluitrechten riolering 2024;

- g. Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten 2024.

Beoogd effect

Om rechtmatige inning van belasting mogelijk te maken moet de raad verordeningen vaststellen.

Argumenten

Belastingen stijgen minimaal met 4,77%, conform de landelijke indexaties loon-en prijsontwikkelingen (imoc en CEP) in de programmabegroting 2024-2027. Uitzondering hierop is de Onroerende Zaakbelastingen: deze stijgt met 7,94% over twee jaar (2023-2024). Dit betreft een indexatie in 2024 van 4,77% en de doorwerking van de indexatie jaarschijf 2023 van 3,17%. Conform het aangenomen amendement bij de programmabegroting 2023-2026 wordt deze indexatie in jaarschijf 2024 wel opgenomen.

Kanttekeningen

a. Verordening op de heffing en invordering van leges

Onder de naam 'leges' worden verschillende rechten geheven van door het gemeentebestuur verstrekte diensten. Leges vallen onder de bestemmingsheffing (meerdere programma's). Bij de bepaling van de kostendekkendheid van de leges wordt een onderscheid in de drie (3) titels uit de legesverordening gemaakt:

- Algemene dienstverlening;
- Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen;
- Europese dienstenrichtlijn.

De tarieven zijn volgens de uitgangspunten uit de begroting 2024 met 4,77% verhoogd. Daarnaast zijn de geprognosticeerde hoeveelheden opnieuw op actualiteit beoordeeld.

De berekening van de kostendekkendheid van de leges is als volgt tot stand gekomen:

	Netto lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Totale baten	Dekkings %
1. Algemene dienstverlening	620	435	0	1.056	926	88%
2. Dienstverlening fysiek leefomgeving/omgevingsvergunning	339	469	0	808	633	78%
3. Dienstverlening Europese dienstenrichtlijn	12	0	0	12	3	25%
Kostendekking totaal	971	905	0	1.876	1.562	82%

- *Algemene dienstverlening*

Dit betreft vooral het verstrekken van rijbewijzen en reisdocumenten, maar ook tal van in omvang kleinere producten die de gemeente verstrekt zoals uittreksels, afschriften. Ook vallen huwelijksvoltrekkingen vanuit de burgerlijke stand onder deze dienstverlening. Het verstrekken van reisdocumenten aan niet-ingezetenen vormt hierin een bijzondere plek. Sinds 2014 geeft de gemeente Bergeijk, samen met elf (11) andere gemeenten, met succes reisdocumenten af voor niet-ingezetenen. Vanaf 2024 wordt er weer een toename van het aantal te verstrekken reisdocumenten aan niet-ingezetenen voorzien. Hier is rekening mee gehouden in de begroting.

- *Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunningen*

De opbrengsten uit de omgevingsvergunningen schommelen per jaar. Op de omvang van de opbrengsten is maar beperkt invloed omdat de gemeente afhankelijk is van de economische situatie. Wordt er veel gebouwd, nemen de opbrengsten toe en omgekeerd. De opbrengst voor 2024 is onder andere gebaseerd op circa 60 nieuwbouwwoningen, circa 100 vergunningen voor uitbreiding en verbouw van bedrijven en opbrengsten vanwege verbouwingen van woningen. Een deel van de

verbouwingen is overigens vergunningsvrij. De inwerkingtreding van de omgevingswet per 1 januari 2024 zal mogelijk leiden tot het meer vergunningsvrij bouwen. Ook zijn de opbrengsten voor de omgevingsvergunningen opgenomen.

Ter verduidelijking van hoofdstuk 2 van de legesverordening (in verband met de Omgevingswet) is als bijlage een toelichting en een transponeringstabel opgenomen bij de stukken.

- *Europese dienstenrichtlijn*

Hieronder vallen met name leges in verband met horeca activiteiten en evenementen. Vergunningen voor categorie B evenementen zijn (al vanaf 2019) gratis.

b. Verordening op de heffing en invordering van onroerende zaakbelastingen

De onroerende zaakbelastingen 2024 worden geheven als een percentage van de waarde op grond van de Wet waardering onroerende zaken (de WOZ-waarden) met waardepeildatum 1 januari 2023. Nog niet alle WOZ-waarden zijn op dit moment definitief.

De waarde van de woningen zijn in de gemeente Bergeijk, ten opzichte van de waardepeildatum 1 januari 2022, met 9,72% gestegen (voorlopig cijfer).

De waarde van de niet-woningen zijn in de gemeente Bergeijk, ten opzichte van de waardepeildatum 1 januari 2022, met 1,45% gestegen (voorlopig cijfer).

Bij de begrotingsbehandeling heeft de raad besloten om de opbrengst van de OZB in 2024 met 7,94% (= geschrapte verhoging 2023, 3,17% + verhoging 2024, 4,77%) te verhogen.

Bij de berekening van de tarieven ozb zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het behalen van de begrote ozb-opbrengst 2024;
- Waardepeildatum 01-01-2023 voor woningen en niet-woningen;
- Verwachte leegstand en vrijstelling volgens amendement Pater;
- Verwachte negatieve invloed van bezwaarschriften op de opbrengst van 0,30%.

In de begrote ozb-opbrengst 2024 wordt vanwege de gerealiseerde areaaluitbreiding in 2023 geen rekening met extra opbrengsten in 2024 gehouden. De extra opbrengsten worden gemeld in de 1^e Burap 2024 en Perspectievennota 2025-2028. Deze handelswijze is ook in voorgaande jaren toegepast.

Het voorstel is om de volgende tarieven vast te stellen voor:

a. de gebruikersbelasting	0,1535% (was 0,1443%)
b. de eigenarenbelasting	
1. voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen	0,0719% (was 0,0731%)
2. voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen	0,1919% (was 0,1804%)

Belastingbedragen van minder dan € 10,- worden niet opgelegd. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van op één (1) aanslagbiljet verenigde verschuldigde bedragen onroerende-zaakbelastingen of andere heffingen aangemerkt als één (1) belastingbedrag.

Op basis van de verwachte gemiddelde WOZ waarde van € 469.000,- (werkelijk 2023 € 427.000,-) wordt de gemiddelde opbrengst, op basis van de voorgestelde tarieven, voor een woning € 338,- (afgerond). Ter vergelijking, in 2023 was dit werkelijk € 312,- (afgerond).

c. Verordening op de heffing en invordering van een forensenbelasting

Op grond van artikel 223 van de Gemeentewet zijn gemeenten gerechtigd tot het heffen van forensenbelasting. Forensenbelasting is een directe belasting die geheven wordt van de natuurlijke

personen die, zonder in de gemeente een hoofdverblijf te hebben, er op meer dan 90 dagen van het belastingjaar een woning tot zijn of haar beschikking hebben.

Het is hierbij niet noodzakelijk dat iemand daadwerkelijk meer dan negentig dagen per jaar in de woning aanwezig is. Het gaat erom dat men er meer dan negentig dagen per jaar zou kunnen verblijven. Ook is het niet vereist dat in een aaneengesloten periode over de woning beschikt kan worden.

De belasting wordt berekend naar de WOZ-waarde van de woning. Voor 2024 wordt de forensenbelasting verlaagd van 0,174% naar 0,166% (*Hierbij is rekening gehouden met de waardestijging van de woningen en de trendmatige belasting verhoging van 4,77%*).

d. Verordening op de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

De gemeente heeft de wettelijke inzamelplicht voor het ophalen en verwerken van het huishoudelijk afval (als gevolg van artikel 10.11 van de Wet milieubeheer). De functie van de afvalstoffenheffing is het dekken van de kosten die de gemeente maakt voor het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen. De afvalstoffenheffing is geregeld in de Wet milieubeheer. Het feit dat de gemeente verplicht is om binnen het gehele gebied huisvuil in te zamelen is reden voor de heffing. Het belastbaar feit is het feitelijk gebruik van een perceel waarvoor op basis van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. Afvalstoffenheffing moet worden betaald als een perceel feitelijk wordt gebruikt én de gemeente hier op basis van de wet verplicht is huishoudelijk afval in te zamelen.

De gemeente Bergeijk hanteert de diftar methode. Dat betekent dat er een bedrag per lediging wordt betaald naast een vast tarief per perceel. De diftar methode is gericht op gedifferentieerde tarieven en houdt in dat de afvalstoffenheffing voor huishoudens afhangt van de hoeveelheid restafval die zij aanbieden. Door te sturen op het gescheiden aanleveren van afval blijven grondstoffen beschikbaar voor recycleren/upcyclen en daalt de hoeveelheid restafval. Met dit beleid wordt één lijn met de andere Kempengemeenten getrokken.

Ook vanuit het Rijk blijft het streven gericht op het streven om door middel van goede afvalscheiding hoogwaardige recycling te faciliteren. Het doel voor heel Nederland is om in 2050 volledig circulair te zijn. (bron: [Uitvoeringsprogramma VANG - Huishoudelijk Afval](#)).

In Bergeijk werd in 2022 61 kilo restafval (fijn en grof restafval) per inwoner ingezameld. Hierdoor wordt voldaan aan de VANG-doelstelling van 100 kilo restafval persoon per jaar.

De berekening van de Afvalstoffenheffing is gebaseerd op zo goed mogelijke inschattingen van het aantal ledigingen van de containers en de hoeveelheden (tonnages) van de verschillende afvalstromen.

De gemiddelde verhoging van zowel het vastrecht als de variabele tarieven gaan met circa 13% omhoog. De tarieven van de milieustraat blijft gelijk aan vorig jaar, nu de gemeente deze wil laten aansluiten bij de tarieven in de Kempengemeenten. De gemiddelde afvaldruk als gevolg van de geprognosticeerde lasten zijn voor 2024 circa € 194,- per huishouden. Deze stijgen in 2024 met circa € 20,- ten opzichte van 2023. Dit wordt met name veroorzaakt door stijgende energiekosten en loonkosten.

Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren is de verwachting dat een gemiddeld huishouden in 2024 ongeveer vijf (5) keer de restafvalcontainer aanbiedt en ongeveer zeven (7) keer de GFT container.

Ook bij de milieustraat blijven de tarieven 2024 ongewijzigd ten opzichte van 2023.

	Opbrengst 2024	Tarief 2023	Tarief 2024 nieuw	Vershil tarief 2023
Vastrecht	€ 930.539	€ 98,37	€ 111,87	13,7%
Restafval				
40 liter	€ 2.664	€ 3,89	€ 4,40	13,0%
140 liter	€ 580.015	€ 13,61	€ 15,38	13,0%
240 liter	€ 475	€ 23,33	€ 26,36	13,0%
1100 liter	€ 1.088	€ 106,94	€ 120,84	13,0%
Groenafval				
25 liter	€ 541	€ 0,24	€ 0,27	13,0%
140 liter	€ 97.839	€ 1,50	€ 1,70	13,0%
240 liter	€ 937	€ 2,52	€ 2,85	13,0%
Omzet milieustraat	€ 134.433	€ 134.433	€ 134.433	0,0%
Ondergrondse containers	€ 2.309	€ 5,83	€ 5,83	0,0%

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft de afvalstoffenheffingen voor 2022 in Nederlandse gemeenten met elkaar vergeleken. In 2022 is de gemiddelde afvalstoffenheffing ten opzichte van 2021 met 1,5 % gestegen.

Uit de vergelijking blijkt onder meer dat:

- De afvalstoffenheffing in Nederland in 2022 gemiddeld € 291,- per huishouden bedroeg;
- De afvalstoffenheffing in een volume-frequentie Diftar-gemeente in 2021 gemiddeld € 258,- bedroeg.

(Bron: 'Afvalstoffenheffing 2022, februari 2023, Rijkswaterstaat)

Met een gemiddelde afvalstoffenheffing van € 194,- per huishouden zit Bergeijk ruimschoots onder het gemiddelde.

e. Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing

De rioolheffing in de gemeente betreft de rioolafvoerrechten. Deze heffing wordt geheven van de gebruikers van de panden op basis van het afgenomen drinkwater (met als uitgangspunt: geloosd afvalwater) volgens opgave van Brabant Water over het voorgaande jaar. Uitgangspunt is hierbij: De gebruiker betaalt.

Op grond van artikel 228a Gemeentewet wordt de rioolheffing geheven. De baten en lasten in de begroting zijn het uitgangspunt van kostendekkendheid.

Het Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (verder: 'VGRP') 2020-2024 is op 19 december 2019 door uw raad vastgesteld. Het VGRP is een beleidsstuk met een visie hoe Bergeijk omgaat met de rioleringszorg in de komende periode. Dit plan vormt de basis voor de in te begroting te ramen lasten welke voortvloeien uit deze wettelijke taak.

Om de rioleringszorg conform de wettelijke eisen en ambities van de gemeente uit te kunnen blijven voeren, is in het VGRP voorzien om de rioolheffing in 2024 te verhogen met 3,0%.

Dit betekent de volgende rioolheffingstarieven:

Klasse (waterverbruik)	2023	2024
≤ 100 m³	175,14	180,39
101 – 350 m³	262,65	270,53
≥ 350 m³: opslag per 350 m³	262,65	270,53

De berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing is als volgt tot stand gekomen:

Rioolheffing Bedragen x € 1.000	Netto lasten	Overhead	Btw	Totaal lasten	Totaal baten	Dekkings %
Riolering	1.412	353	265	2.029	2.029	100%
Kostendekking totaal	1.412	353	265	2.029	2.029	100%

De rioolheffing bedraagt per belastingtijdvak bij een geloosd aantal kubieke meters:

- van 0 m³ tot en met 100 m³: € 60,13 (3x p.j. = € 180,39)
- van 101 m³ tot en met 350 m³: € 90,18 (3x p.j. = € 270,53)
- voor elke volgende volle 350 m³ afvalwater, boven de hoeveelheid van 350 m³, wordt het tarief genoemd in onderdeel b verhoogd met € 90,18. Hierbij wordt een gedeelte van een eenheid van 350 m³ afvalwater als een volle eenheid gerekend.

f. Verordening op de heffing en invordering van aansluitrechten riolering

De rioolaansluitrechten hebben betrekking op het aansluiten van woningen en andere gebouwen op het gemeentelijk rioolstelsel en het toerekenen van de kosten van een dergelijke aansluiting. De heffingsgrondslag is opgenomen in de gemeentelijke aansluitverordening waarin de verhouding wordt geregeld tussen de gemeente en de burgers betreffende het aansluiten op het rioolstelsel.

De tarieven worden voor het begrotingsjaar 2024 trendmatig met 4,77% verhoogd (*in de begroting 2024 is een foutieve verhoging opgenomen van 3%*).

Het tarief bedraagt voor 2024 per aansluiting:

- op de vrij-vervalleiding € 2.122,00
- op de drukleiding € 2.900,00

g. Verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten

De tarieven voor 2024 zijn ten opzichte van 2023 trendmatig met 4,77% verhoogd.

Belastingdruk 2024

Door het vaststellen van de verordeningen op de heffing en invordering van onroerende zaakbelastingen 2024, rioolheffing 2024 en afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2024 kan de volgende belastingdruk worden bepaald.

Belastingdruk	Begroot 2023	Begroot 2024	Op basis van voorliggend besluit
Onroerende zaak belasting	314	339	338
Rioolheffing	263	271	271
Afvalstoffenheffing	174	194	194
Totale woonlasten	751	804	803
Woonlasten landelijk gemiddelde	904	960	960
Woonlasten tov landelijk gemiddelde	83%	84%	84%

Financiën

Het voorstel leidt niet tot een begrotingswijziging.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Er is geen sprake van een inkoop/aanbesteding naar aanleiding van dit voorstel.

Communicatie

Publicatie besluit: CVDR/digitaal gemeenteblad, publicatie Eyckelbergh en website

Uitvoering

Op 7 december 2023 worden de belastingverordeningen behandeld in de commissie ABZ.

Daarna zal op 21 december 2023 de belastingverordeningen worden behandeld in de raad.

Bijlagen

1. Raadsvoorstel belastingverordeningen 2024
2. Verordening op de heffing en invordering van aansluitrechten riolering 2024 incl wijzigingen
3. Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2024 incl wijzigingen
4. Verordening op de heffing en invordering van forensenbelasting 2024 incl wijzigingen
5. Verordening op de heffing en invordering van leges 2024 incl wijzigingen
 - 5 a Toelichting legestabel 2024
 - 5 b Transponeringstabel legesverordening tarieven Hoofdstuk 2
6. Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten 2024 incl wijzigingen
7. Verordening op de heffing en invordering van onroerende zaakbelastingen 2024 incl wijzigingen
8. Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2024 incl wijzigingen

Advies Raadscommissie

ABZ heeft in haar vergadering d.d. 7 december 2023 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 21 december 2023.

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

A.J.M. Ewalds
Gemeentesecretaris

A. Callewaert – de Groot
Burgemeester